JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
F. G. JACOBS
26 päivänä tammikuuta 1999 *

1. Käsiteltävänä olevassa asiassa komissio vaatii todettavaksi, ettei Saksan liittotasavalta ole noudattanut uimaveden laadusta 8 päivänä joulukuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 76/160/ETY [1] 4 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan. Komissio väittää, että Saksa on rikkonut direktiiviä, koska se ei ole toteuttanut vanhoissa osavaltioissa tarvittavia toimia sen varmistamiseksi, että uimaveden laatu noudattaa tämän direktiivin 3 artiklan mukaisesti vahvistettuja raja-arvoja kymmenen vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta, ja koska se ei ole noudattanut direktiivin liitteessä säädettyä näytteenoton vähimmäistiheyttä.

2. Direktiivin tarkoitus on turvata uimaveden laatu yhteisön alueella, lukuun ottamatta hoitotarkoituksiin tarkoitettua vettä ja uima-altaissa käytettävää vettä. [2] Uimavedellä tarkoitetaan kaikkia virtaavia tai seisovia makeita vesiä tai niiden osia ja merivettä, joissa uimisen kunkin jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset nimenomaisesti sallivat tai joissa uiminen ei ole kiellettyä ja joissa huomattava määrä uimareita ui säännöllisesti.

3. Direktiivin liitteessä luetellaan uimaveteen sovellettavat fyysiset, kemialliset ja mikrobiologiset muuttujat. Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava uimaveteen sovellettavat arvot kaikilla tai kullakin yksittäisellä uima-alueella liitteessä ilmoitettujen muuttujien osalta.

Jäsenvaltiot voivat pidättyä vahvistamasta arvoja ensimmäisen alakohdan mukaisesti kun on kyse muuttujista, joille ei ole liitteessä annettu arvoja, ennen kuin nämä luvut on määritetty.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti vahvistettujen arvojen on oltava vähintään yhtä tiukkoja kuin liitteessä olevassa I sarakkeessa annettujen arvojen.

3. — —."

* Alkuperäinen kieli: englanti.
1 — EYVL 1976, L 31, s. 1.
2 — 1 artiklan 1 kohta.

4. Direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että uimaveden laatu noudattaa 3 artiklan mukaisesti vahvistettuja raja-arvoja kymmenen vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksiantamisesta.

— —

3. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa myöntää poikkeuksia 1 kohdassa säädetystä kymmenen vuoden määräajasta. Tällaisten kyseisen alueen vedenhoitosuunnitelmille perustuvien poikkeusten perustelut on toimitettava komissiolle mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin tiedoksiantamisesta. Komissio tutkii nämä perustelut yksityiskohtaisesti ja tekee tarvittaessa neuvostolle niitä koskevia asianmukaisia ehdotuksia.

— —."

5. Direktiivin 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Uimaveden katsotaan täyttävän asiaankuuluvat muuttujat 4 artiklan mukaisesti:

— jos kyseisestä vedestä samasta näytteenottopisteestä ja liitteessä määriteltyinä aikoina otetut näytteet osoittavat, että se täyttää kyseiset veden laadun parametrien arvot:

— 95 prosentissa näytteistä, kun on kyse liitteessä olevassa I sarakkeessa määriteltyjen parametrien arvoista,

— 90 prosentissa kaikista muista näytteistä, lukuun ottamatta 'kokonaiskolibakteerit'-parametria ja 'suolistokolibakteerit'-parametria, joissa prosenttiosuus voi olla 80 prosenttia,

ja kun kyse on niistä 5, 10 tai 20 prosentista näytteistä, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia:

— vesi poikkeaa kyseisistä parametrien arvoista enintään 50 prosenttia, lukuun ottamatta mikrobiologisia parametrejä, pH-arvoa ja liuennutta happea,

— tilastollisesti sopivin välein otetut myöhemmät vesinäytteet eivät poikkea asiaankuuluvista parametrien arvoista.

2. Poikkeamia 3 artiklassa tarkoitetuista arvoista ei oteta huomioon 1 kohdassa tarkoitettua prosenttiosuutta laskettaessa, kun ne aiheutuvat tulvista, muista luonnonmullistuksista tai poikkeuksellisista sääoloista."

6. Direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan suorittamaan näytteenotto, jonka vähimmäistiheys säädetään liitteessä.

7. Direktiivin 8 artiklassa säädetään asiassa merkityksellisin osin seuraavaa:

"Tästä direktiivistä voidaan poiketa:

a) eräiden liitteessä (0):lla merkittyjen parametrien osalta poikkeuksellisten sääolojen tai maantieteellisten olojen vuoksi,

b) kun uimavesi rikastuu luonnostaan eräillä aineilla, mistä seuraa poikkeama liitteessä vahvistetuista arvoista.

— —

Kun jäsenvaltio poikkeaa tämän direktiivin säännöksistä, sen on viipymättä ilmoitettava siitä komissiolle ja ilmoitettava perustelunsa ja poikkeaman arvioitu kesto."

8. Direktiivin 13 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan toimittamaan komissiolle yhteenvetokertomus uimavesistään ja niiden tärkeimmistä ominaispiirteistä neljän vuoden kuluttua direktiivin tiedoksiantamisesta ja sen jälkeen säännöllisesti.

9. Lopuksi direktiivin 12 artiklassa säädetään sen voimaan saattamisen määräajaksi kaksi vuotta sen tiedoksiantamisesta.

I Tutkittavaksi ottaminen

10. Saksan hallitus väittää, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska komissio ei ole perustellun lausunnon lähettämistä ja asian saattamista yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi koskevia päätöksiä tehdessään noudattanut kollegisen päätöksenteon periaatetta, jota sen päätöksenteossa on EY:n perustamissopimuksen 163 artiklan ensimmäisen kohdan ja komission työjärjestyksen 16 artiklan mukaan noudatettava.

11. Yhteisöjen tuomioistuin on tutkinut Saksan samansisältöisen väitteen komission Saksaa vastaan nostaman toisen kanteen johdosta äskettäin antamassaan tuomiossa.[3] Siinä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että komission toiminnassa johtavana periaatteena noudatettava kollegisen päätöksenteon periaate perustuu siihen, että komission jäsenet osallistuvat yhdenvertaisesti päätöksentekoon. Tästä seuraa, että päätöksistä on neuvoteltava yhdessä ja että kaikki kollegion jäsenet ovat yhdessä poliittisesti vastuussa näistä päätöksistä. Tuomioistuin lisäsi kuitenkin, että ne muodolliset edellytykset, joiden täyttyessä kollegisen päätöksenteon periaatetta voidaan katsoa asianmukaisesti noudatetun, vaihtelevat tehtyjen päätösten luonteen ja oikeusvaikutusten mukaan. Tuomioistuin vertasi tilannetta kilpailusääntöjen noudattamisen turvaamiseksi tehtävän päätöksen vaikutuksiin ja totesi, ettei perustellulla lausunnolla vahvisteta lopullisesti jäsenvaltioiden oikeuksia ja velvollisuuksia taikka anneta jäsenvaltiolle takeita tietyn toiminnan yhteensoveltuvuudesta perustamissopimuksen kanssa. Sen oikeusvaikutuksena on pelkästään se, että komissio voi, mutta sen ei ole pakko, saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Myöskään oikeudenkäynnin aloittamisesta yhteisöjen tuomioistuimessa tehdyllä päätöksellä ei *sellaisenaan* muuteta kiistanalaista oikeustilaa. Yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa:

"Kaikesta edellä sanotusta seuraa, että komission päätökset antaa perusteltu lausunto ja nostaa kanne jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä on tehtävä yhdessä kollegisesti. Niiden seikkojen, joihin nämä päätökset perustuvat, on siten oltava kollegion jäsenten käytettävissä. Sitä vastoin ei ole välttämätöntä, että kollegio itse päättää niiden asiakirjojen muotoilusta, jotka vahvistavat sen päätökset.

Tässä tapauksessa on selvää, että kaikki kollegion jäsenten päätöksenteon kannalta hyödyllisinä pitämät seikat olivat jäsenten käytettävissä kollegion päättäessä 31.7.1991 antaa perustellun lausunnon ja sen hyväksyessä 13.12.1994 esityksen esillä olevan kanteen nostamisesta.

Näin ollen on todettava komission noudattaneen kollegisen päätöksenteon periaatetta koskevia sääntöjä antaessaan perustellun lausunnon Saksan liittotasavallalle ja nostaessaan esillä olevan kanteen." [4]

12. Käsiteltävässä tapauksessa on sen vuoksi kysymys siitä, onko komission jäsenillä ollut käytettävissään ne tiedot, joihin päätös perustellun lausunnon lähettämisestä ja oikeudenkäyntiin ryhtymisestä ovat perustuneet. Komissio on yhteisöjen tuomioistuimen kehotuksesta esittänyt asiakirjat, jotka oli esitetty komissiolle siinä kokouksessa, jossa perusteltua lausuntoa koskeva päätös tässä asiassa tehtiin. Kuten Saksan hallitus huomauttaa, pitää paikkansa, että kyseisissä asiakirjoissa

3 — Asia C-191/95, komissio v. Saksa, tuomio 29.9.1998 (Kok. 1998, s. I-5449).

4 — Tuomion 48—50 kohta.

yksilöidään väitetty laiminlyönti ainoastaan erittäin yleisluontoisesti. Nämä asiakirjat olivat kuitenkin samanlaisia, joita komissiolle tavanmukaisesti esitetään sen vakiintuneiden menettelytapojen mukaisesti, ja yhteisöjen tuomioistuimen on katsottava hyväksyneen nämä menettelytavat edellä mainitussa tuomiossa.

13. Vaatimus kanteen tutkimatta jättämisestä on sen vuoksi hylättävä.

II Pääasia

A *Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan rikkominen*

14. Komissio väittää, että Saksan esittämät yhteisön vuotuisiin kertomuksiin sisältyvät tiedot osoittavat, että suuri osa Saksan uimavesistä poikkeaa direktiivissä vahvistetuista pakollisista arvoista. Komissio perustaa väitteensä tältä osin vuoden 1995 uintikautta koskevaan kertomukseen, vaikka kertomuksen päivämäärä on myöhäisempi kuin perustellun lausunnon, joka on päivätty 22.6.1994. Kuten komissio huomauttaa, yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että komissio voi turvautua EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitettuun oikeudenkäyntiin, jos kysymys on "joko jo perustelluissa lausunnoissa ilmaistuista ja sittemmin jatketuista seikoista tai sellaisista seikoista, jotka on toteutettu näiden lausuntojen jälkeen mutta jotka ovat luonteeltaan samanlaisia kuin näissä lausunnoissa tarkoitetut seikat ja muodostavat samanlaisen käyttäytymisen".[5] Vuoden 1995 uintikautta koskevan kertomuksen mukaan 11,9 prosenttia merivesien 446 uintialueesta ei täyttänyt näitä vaatimuksia. Lisäksi 6,5:tä prosenttia näistä uintialueista ei ollut valvottu riittävästi. Makeiden vesien 1 822 uintialueesta 10,3 prosenttia ei täytä säädettyjä arvoja ja 42,5:tä prosenttia niistä ei ollut valvottu asianmukaisesti.

15. Saksan hallitus toteaa vastineessaan, että komission kanne on nimenomaisesti rajattu vanhoihin osavaltioihin, kun taas vuotta 1995 koskeva kertomus, johon komissio viittaa, koskee kaikkia osavaltioita. Vuoden 1995 luvut eivät myöskään ole ajan tasalla, vaan ne pitäisi korvata vuotta 1995 koskevilla oikeilla luvuilla, jotka saataisiin komission toimivaltaisten yksiköjen ylläpitämästä yhteisön tietokannasta. Sen vuoksi Saksan hallitus perustaa vastineensa oikaistuihin lukuihin. Komissio ei ilmeisesti kiistä tätä.

16. Saksan hallitus toteaa, että vanhoissa osavaltioissa oli 1 770 direktiivissä tarkoitettua uintialuetta. Tietokannassa näistä alueista 180 (10,1 %) luokitellaan direk-

5 — Asia 42/82, komissio v. Ranska, tuomio 22.3.1983 (Kok. 1983, s. 1013, 20 kohta).

tiivin vaatimuksia vastaamattomiksi. Komissio toteaa vastauksessaan, että tietokannassa mainitaan vanhoissa osavaltioissa 207 (eikä 180) sellaista uintialuetta, jotka eivät ole direktiivin mukaisia: kolme muuta uintialuetta Baden-Württembergissä ja 24 muuta uintialuetta Ala-Saksissa. Saksan hallitus selittää tähän antamassaan vastauksessa, että nämä 27 muuta aluetta oli vuoden 1995 uintikautta koskevassa kertomuksessa luokiteltu niihin 591 alueeseen, joiden osalta näytteiden ottoa pidettiin riittämättömänä, ja että ne oli vasta vuoden 1996 kertomuksessa siirretty direktiivin vastaisten alueiden joukkoon.

ii) Alueet, joilla väitetään tehdyn kaikki mahdolliset toimenpiteet

a) *Väitteet, jotka koskevat niitä 180 uintialuetta, jotka on yhteisön tietokannassa luokiteltu direktiivin raja-arvoista poikkeaviksi uintikautena 1995*

18. Vastineessaan Saksan hallitus väittää myös, ettei direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa ole rikottu jäljellä olevilla 85 alueella. Saksan hallituksen mukaan tämän määräyksen rikkomisesta ei voi olla kysymys silloin, kun jäsenvaltio on tehnyt kaikki toimenpiteet, joita siltä voidaan suhteellisuusperiaatetta noudattaen edellyttää.

i) Alueet, joiden luokittelua väitetään virheelliseksi

17. Saksan hallitus väittää, että edellä mainituista 180 alueesta 14 on virheellisesti luokiteltu direktiivin vastaisiksi. Vastauksessaan yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kysymykseen komissio selittää, että sen tiedot perustuvat Saksan hallituksen esittämiin tietoihin ja ettei Saksan hallitus ole pyrkinyt saamaan tietoja oikaistuiksi yhteisön tietokannassa. Saksan hallitus puolestaan myöntää, että yksi näistä uintialueista oli asianmukaisesti todettu direktiivin vastaiseksi (Itzehoe), mutta pysyy väitteessään, jonka mukaan loput 13 aluetta oli luokiteltu virheellisesti, ja toteaa, että se on nyt pyytänyt 25.8.1998 päivätyllä kirjeellä, että tietokannan tiedot oikaistaisiin. Lisäksi se esittää perusteluja, joiden tarkoitus on torjua komission ilmaisemat epäilyt, jotka koskevat viittä näistä alueista.

19. Näistä 85 alueesta 46 alueella raja-arvojen on todettu ylittyneen vain yhden kerran vuonna 1995 eikä kertaakaan vuosina 1992—1994 tai 1996. Tämän vuoksi ei ole ollut aihetta toimenpiteisiin näiden vesien laadun parantamiseksi. Vastauksessaan komissio toteaa, että 10 alueella niistä

alueista, joilla Saksa väittää tapahtuneen vain yhden rikkomisen, on todettu useita rikkomisia tai riittämätöntä näytteenottoa. Lisäksi komissio kiistää Saksan näkemyksen, jonka mukaan yksi ainoa todettu ylittyminen ei riko direktiiviä, koska 4 artiklan 1 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus tietyn tuloksen saavuttamiseen. Vastauksessaan Saksan hallitus myöntää, että yhdessä tapauksessa (Stein Neustein) rikkomisia oli useita, mutta huomauttaa, että yhdeksässä muussa tapauksessa rikkomisia ei ollut ainoatakaan vuosina 1992—1994 eikä 1996. Siten 45 alueella on tapahtunut rikkominen vain vuonna 1995. Saksan hallitus katsoo, ettei tätä voida pitää direktiivin rikkomisena, koska se ryhtyi kaikkiin välttämättömiin ja järkevästi ajateltavissa oleviin toimenpiteisiin. Komission näkemys merkitsisi sitä, että noudattamisen olisi oltava sataprosenttista. Direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädetään joustovara, ja sitä on pidettävä suhteellisuusperiaatteen erityisenä ilmaisuna. Saksan on käytännössä mahdotonta noudattaa 5 artiklan 1 kohtaa, koska uintikausi kestää vain 15—17 viikkoa vuodessa. Näytteen ottaminen kerran kahdessa viikossa merkitsee enintään yhdeksää näytettä uintikautta kohden. Yksi ainoa ylitys johtaisi yli 10 prosentin poikkeamaan.

20. Saksan hallitus väittää, että 85 uintialueesta seitsemällä ei ole mahdollista tehdä enempiä toimenpiteitä. Viidellä alueella lähdevesistö ulottuu Saksan rajojen yli, minkä vuoksi vedet eivät ole rajaarvojen mukaisia huolimatta Saksan toimenpiteistä. Yhdellä muulla alueella veden saastuminen johtuu vesilinnuista (eikä sellaisiin toimenpiteisiin voida ryhtyä, joista aiheutuisi niiden pesimäalueiden tuhoutuminen). Lopuksi Saksan hallitus väitti seitsemännen alueen (Hausen, Donau beim Campingplatz) osalta aluksi, että rikkomisen pääasiallisena syynä olivat maantieteelliset olot, minkä vuoksi tätä aluetta oli pidettävä 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa sallittuna poikkeuksena. Myöhemmin se kuitenkin luopui tästä väitteestään vastatessaan siihen, mitä komissio oli vastannut yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kysymykseen.

21. Vastauksessaan ja vastatessaan tuohon kysymykseen komissio kiistää Saksan väitteen, jonka mukaan jäljellä olevista alueista kuudessa tapauksessa on kysymys täydellisestä mahdottomuudesta. Komissio toteaa, että vuoden 1997 uintikautena näistä alueista neljä oli luokiteltu direktiivin mukaisiksi, mikä viittaa siihen, ettei kysymys ollut täydellisestä mahdottomuudesta. Kahden muun alueen osalta komissio torjuu Saksan hallituksen väitteen, jonka mukaan kansalliset toimenpiteet jäisivät vaikutuksettomiksi yläjuoksulla Sveitsissä olevien jäteveden käsittelylaitosten vuoksi, ja huomauttaa, että Sveitsin laitokset ovat laadultaan ensiluokkaisia ja että kaikki

Sveitsistä lähtöisin olevat mahdolliset epäpuhtaudet häviävät Reinissä virtaavien vesimäärien vuoksi. Komissio lisää, että Saksan olisi mahdollista kieltää uiminen ja poistaa nämä alueet uintialueiden luettelosta. Saksan hallituksen vastauksen mukaan sillä, että uintialueista kolme vastasi direktiivin vaatimuksia vuonna 1997, ei ollut mitään tekemistä Saksan viranomaisten muiden toimenpiteiden kanssa — näiden alueiden puhdistuslaitokset oli otettu käyttöön vuosina 1991 ja 1994. Vaikka neljännen alueen tapauksessa pitää paikkansa, että jäteveden puhdistuslaitteet oli nykyaikaistettu vuonna 1996, Saksan hallitus on osavaltioiden viranomaisten kanssa samaa mieltä siitä, että se seikka, että raja-arvoja koskevat vaatimukset täyttyivät vuonna 1997, johtui ennemminkin lintukannan vaihteluista — vuonna 1998 vaatimukset eivät taaskaan täyttyneet. Kahden muun alueen puhdistuslaitoksia Saksan alueella on parannettu, ja ne edustavat alansa nykyaikaisinta tekniikkaa. Mitään tämän enempää ei voida tehdä. Kuuden alueen tapauksessa ylittymiset eivät kuitenkaan ole niin vakavia, että olisi aiheellista kieltää uimista kokonaan.

22. Saksa toteaa, että 85 alueesta 32 alueella raja-arvoja ei enää nykyään ylitetä, joten 4 artiklan 1 kohtaa ei enää rikota. Komissio vastaa, että se, että rikkominen menetti kuudella alueella näistä 32 alueesta merkityksensä alueiden lakattua olemasta uintialueita vuonna 1996 tai 1997 ja että tilanne korjautui 26 muulla alueella vuonna 1996, ei poista rikkomista. Perustamissopimuksen rikkomisen tapahtumisen toteamisessa ratkaiseva ajankohta on periaatteessa komission perustellussa lausunnossa vahvistettu päivämäärä. Rikkomisten jatkuessa oikeudenkäynti voidaan laajentaa koskemaan myös perustellun lausunnon antamisen jälkeisiä tosiseikkoja. Kannekirjelmässä on tästä syystä otettu huomioon vuoden 1995 uintikausi, mitä Saksa ei kiistä. Kannekirjelmä ei koske sen jälkeisiä uintikausia, eikä niitä sen vuoksi oteta huomioon.

iii) Alueet, jotka eivät olleet raja-arvojen mukaisia

23. Esitettyään johtopäätöksenään, ettei 4 artiklan 1 kohtaa ole rikottu edellä mainituilla 85 alueella, Saksan hallitus katsoo, etteivät loput 81 aluetta (4,5 %), jotka eivät olleet raja-arvojen mukaisia vuonna 1995, ole niin merkittäviä, että niiden perusteella voitaisiin todeta Saksan jättäneen noudattamatta direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan. Vastauksessaan komission vastineeseen Saksan

hallitus oikaisi alueiden lukumäärän 82:ksi, johon sisältyy myös Stein Neustein.

vuoden 1993 uintikautta ja sitä aikaisempia uintikausia koskeviin kertomuksiin, tämän mukaisesti komission yhteisöjen tuomioistuimelle toimittamassa kannekirjelmässä on otettu huomioon kyseisistä uintialueista tuolloin saatavissa olleet uusimmat tiedot eli vuoden 1995 uintikautta koskeva kertomus. Se, että eräät rikkomiset ovat sittemmin päättyneet joko kyseisten vesien lakattua olemasta uintialueita tai tilanteen korjauduttua, ei poista rikkomista.

b) *Väitteiden arviointi*

24. Nähdäkseni on selvää, että komissiolla on oikeus saada asiassa vaatimansa vahvistustuomio. Ensinnäkään ei voida kiistää, että Saksa on jättänyt noudattamatta direktiivissä säädettyjä raja-arvoja 84 uintialueella (Saksan alun perin mainitsemien 81 alueen lisäksi Stein Neustein, Itzehoe ja Hausen sekä Donau beim Campingplatz). Näihin 84 alueeseen on lisättävä ne 32 uintialuetta, joilla todettiin rikkomisia vuonna 1995 ja aikaisempina vuosina mutta jotka sittemmin ovat lakanneet olemasta uintialueita tai joilla tilanne on jälkeenpäin korjaantunut. Vaikka riidan kohde määräytyy oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn perusteella, komissiolla on, kuten olen maininnut,[6] rikkomisten jatkuessa oikeus laajentaa riidan kohde tosiseikkoihin, jotka ovat tapahtuneet perustellun lausunnon antamispäivän jälkeen. Vaikka komission 22.6.1994 päivätty Saksan vanhojen osavaltioiden uimaveden laatua koskeva perusteltu lausunto perustui

25. Sen vuoksi on selvää, että säädettyjä raja-arvoja on rikottu 116 uintialueella Saksan vanhoissa osavaltioissa. Tämä riittäisi sellaisenaan perusteeksi sille, että Saksan katsottaisiin laiminlyöneen noudattaa velvoitteitaan, ilman että muita — riidanalaisia — uintialueita olisi tarpeen tutkia. Kuten komissio huomauttaa, jäsenvaltio ei voi puolustautua EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaista kannetta vastaan vetoamalla siihen, että sen tekemät rikkomiset ovat vähäisiä tai merkityksettömiä. Yhteisöjen tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitettu kanne "on luonteeltaan objektiivinen ja sellaisen kanteen nostaminen yhteisöjen tuomioistuimessa on kokonaisuudessaan komission harkinnassa".[7] Minusta vaikuttaa joka tapauksessa siltä, että komission päätös edellä mainittuja

6 — Ks. edellä alaviite 14.

7 — Ks. esim. asia C-209/89, komissio v. Italia, tuomio 21.3.1991 (Kok. 1991, s. I-1575).

rikkomisia koskevaan oikeudenkäyntiin ryhtymisestä on ollut erittäin perusteltu.

26. Lisäksi on selvää, kuten komissio katsoo, että myös direktiivissä asetettujen vaatimusten täyttämättä jättäminen 45 uintialueella yhtenä ainoana uintikautena merkitsee direktiivin rikkomista. Vastoin Saksan hallituksen näkemystä direktiivissä velvoitetaan jäsenvaltiot erikseen säädettyjä poikkeustapauksia lukuun ottamatta saavuttamaan tietty tulos eikä pelkästään ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin. Asiassa komissio vastaan Yhdistynyt kuningaskunta [8] yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa:

"Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan perusteella on selvää, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että uimaveden laatu noudattaa 3 artiklan mukaisesti vahvistettuja rajaarvoja kymmenen vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksiantamisesta. Tämä määräaika on pitempi kuin direktiivin täytäntöönpanolle säädetty määräaika, joka on kaksi vuotta tiedoksiantamisesta (12 artiklan 1 kohta), jotta jäsenvaltioilla olisi mahdollisuus noudattaa edellä mainittua vaatimusta.

Ainoista poikkeuksista jäsenvaltioille kuuluvasta velvollisuudesta saattaa uimavetensä direktiivin vaatimusten mukaiseksi säädetään 4 artiklan 3 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklassa, joiden sisältöä on edellä selvitetty. Näin ollen direktiivissä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus toimia siten, että tietyt tulokset saavutetaan, ilman että jäsenvaltiot voisivat vedota näiden poikkeusten lisäksi erityisiin olosuhteisiin perustellakseen tämän velvoitteen noudattamatta jättämistä.

Näin ollen Yhdistyneen kuningaskunnan väite, jonka mukaan se ryhtyi kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, ei voi olla sellainen nimenomaisesti sallittujen poikkeusten ulkopuolinen seikka, johon voitaisiin pätevästi vedota kysymyksessä olevien uimavesien saattamista direktiivin liitteessä olevien vähimmäisvaatimusten mukaisiksi koskevan velvoitteen noudattamatta jättämisen perusteena."

27. Saksan hallitus ei pyri vetoamaan näiden alueiden osalta mihinkään direktiivissä sallituista poikkeuksista. Tästä seuraa, että sen laiminlyönti noudattaa raja-arvoja vuoden 1995 uintikautena 45 uintialueella on lisättävä edellä mainittuihin pitempään jatkuneisiin rikkomisiin.

28. En ole vakuuttunut Saksan väitteestä, jonka mukaan direktiivi edellyttää Saksan uintikauden lyhyyden vuoksi tosiasiallisesti

8 — Asia C-56/90, tuomio 14.7.1993 (Kok. 1993, s. I-4109, tuomion 42—44 kohta). Ks. myös asia C-92/96, komissio v. Espanja, tuomio 12.2.1998 (Kok. 1998, s. I-505, 28 ja 29 kohta).

direktiivin sataprosenttista noudattamista siksi, että yksi ainoa vaatimusten vastainen näyte riittää ylittämään 5 artiklassa säädetyt rajat. Ensinnäkin 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, että poikkeamia ei oteta huomioon laskettaessa raja-arvojen mukaisten näytteiden prosenttiosuutta, jos poikkeamat aiheutuvat tulvista, muista luonnonmullistuksista tai poikkeuksellisista sääoloista. Toiseksi direktiivin 6 artiklassa yhdessä direktiivin liitteen kanssa säädetään pelkästään näytteenoton vähimmäistiheydestä: mikään ei näytä sen vuoksi estävän Saksaa ottamasta näytteitä tiheämmin vähentääkseen poikkeavien näytteiden osuutta kaikista näytteistä. Lopuksi Pohjois-Euroopan verraten lyhyt uintikausi on joka tapauksessa seikka, jonka Saksan — ja muiden jäsenvaltioiden — on katsottava ottaneen huomioon muotoillessaan direktiivissä asetetut rajat.

29. Koska on selvää, että Saksa on laiminlyönyt noudattaa direktiivissä säädettyjä vaatimuksia 161 uintialueen osalta, mielestäni ei ole tarpeen ratkaista kysymystä niistä 27 alueesta, jotka on komission mukaan lueteltu yhteisön tietokannassa direktiivistä poikkeavina mutta jotka on Saksan hallituksen mukaan lueteltu riittämättömästi valvottuina alueina vuoden 1995 uintikautta koskevassa yhteisön kertomuksessa. Samanlaisista syistä minun ei myöskään ole tarpeen ottaa kantaa kuuteen alueeseen, joiden osalta Saksan hallitus vetoaa täydelliseen mahdottomuuteen. Samoin on tarpeetonta päätyä lopulliseen näkemykseen niistä 13 alueesta, joita Saksan hallitus väittää luokitellun virheellisesti tietokannassa; jälkimmäisestä kysymyksestä totean kuitenkin, että rikkomista on vaikea pitää toteennäytettynä näiden uintialueiden osalta, ottaen huomioon, että komission kanne perustuu Saksan hallituksen toimittamiin tietoihin, joiden Saksan hallitus nyt — komission sitä kiistämättä — väittää olevan virheellisiä.

B *Direktiivin 6 artiklan 1 kohdan rikkominen — näytteenottoa koskevien vaatimusten laiminlyönti*

30. Saksan hallitus myöntää vastineessaan, että vaikka uintikautta 1995 koskevassa kertomuksessa esitettyihin lukuihin tehtäisiin useita tarkistuksia, jäljelle jää 591 uintialuetta, joilla näytteenotto ei ole tapahtunut asianmukaisesti. Siten se myöntää laiminlyöneensä noudattaa direktiivin 6 artiklan 1 kohtaa.

Ratkaisuehdotus

31. Näillä perusteilla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

1) toteaa, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut sille uimaveden laadusta 8 päivänä joulukuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 76/160/ETY 4 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaan kuuluvia velvoitteita,

   i) koska se ei ole toteuttanut vanhoissa osavaltioissa tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että uimaveden laatu noudattaa tämän direktiivin 3 artiklan mukaisesti vahvistettuja raja-arvoja kymmenen vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta, ja

   ii) koska se ei ole noudattanut direktiivin liitteessä säädettyä näytteenoton vähimmäistiheyttä;

2) velvoittaa Saksan liittotasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.